



זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קמ"ב ע"ב

פרשת תולדות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קמ"ב ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

דמיהימנותא. ועל דא עבדת תרי תבשילין.

תרגום לעברית

ועתה בני שמע בקלי וגו'. בזמן שהוא ערב פסח היה, וצריך היצר הרע להתבער ולשלט הלכנה, סוד האמונה, ולכן עשתה שני תבשילים.

טקסט הזוהר

רבי יהודה אמר, רמז הכא דזמינין בנוי דיעקב לקרבא שני שעירים, חד ליי, וחד לעזאזל ביומא דכפורי. ובגין כה, קריבת שני גדיי עזים, (קמ"ה ע"ב) חד בגין דרגא דלעילא, וחד בגין לכפייא דרגיה דעשו דלא ישלוט עליה דיעקב, ועל דא שני גדיי עזים, ומתרוייהו טעים יצחק ואכיל. (בראשית כז) ויבא לו יין וישתה, ויבא לו יין, רמז רמיז, מאתר רחיק קריב ליה מההוא אתר (דעשו). רבי אלעזר אמר, רמז מההוא יין דכל חדו אשתכח ביה, בגין לחדתא ליה ליצחק, דבעי חדוה, כדקא בעין חדוה לחדתא סטרא (דליואי) דיליה, ועל דא ויבא לו יין וישתה. (בראשית כז) ותקח רבקה את בגדי עשו וגו', אלין אינון לבושין דרווח עשו מנמרוד, ואלין לבושי יקר דהוו מן אדם הראשון, ואתו ליידא דנמרוד, ובהו הוה צד צידה נמרוד, דכתיב, (בראשית י) הוא היה

גבור ציד (קל'ז ע"ב, ויקרא ס"ד ע"א) לפני יג וגו', ועשו נפק לחקלא, ואגח ביה קרבא בנמרוד וקטל ליה, ונסב אליו לבושין מניה, הדא הוא דכתיב, (בראשית כה) ויבא עשו מן השדה והוא עיר, ואוקמוה. כתיב הכא והוא עיר, וכתיב התם (ירמיה ד) כי עיפה נפשי להרגים.

תרגום לעברית

רבי יהודה אמר, כאן רמז שעתידים בני יעקב להקריב שני שעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל ביום הכפורים. משום כך הקריבה שני גדיי עזים - אחד בשביל הדרגה שלמעלה, ואחד כדי להכניע את דרגתו של עשו שלא ישלט על יעקב, ועל כן שני גדיי עזים, ומשניהם טעם יצחק ואכל. ויבא לו יין וישת. ויבא לו יין, רמז רמז - ממקום רחוק קרב אותו מאותו מקום [של עשו]. רבי אלעזר אמר, רמז מהיין שהוא שפל השמחה נמצאת בו כדי לשמח את יצחק, שצריך שמחה, כשרוצים שמחה לשמח את צד [הלויים] שלו, ועל כן ויבא לו יין וישת. ותקח רבקה את בגדי עשו וגו'. אלו הלבושים שהרויח עשו מנמרוד, ואלה לבושי כבוד, שהיו מאדם הראשון, ובאו לידי נמרוד, ובהם היה צד צידה נמרוד, שכתוב (בראשית י) הוא היה גבר ציד לפני ה' וגו'. ועשו יצא לשדה ונלחם בקרב עם נמרוד והרג אותו, ולקח ממנו את הלבושים הללו. והו שכתוב ויבא עשו מן השדה והוא עיר. ובארוה, כתוב כאן והוא עיר, וכתוב שם (ירמיה ד) כי עיפה נפשי להרגים.

טקסט הזהיר

ועשו הוה סליק לון לאינן לבושין לגבה דרבקה, ובהו הוה נפיק וצד צידה, וההוא יומא לא נטל לון, ונפק לחקלא ואתעכב תמן. וכד הוה לביש לון עשו, לא הו סלקין ריחין כלל. כיון דלביש לון יעקב, כדיו תבת אבדה לאתרה, וסליקו ריחין. בגין דשופריה דיעקב, שופריה דאדם הוה. ובגין כך אהדרו בההיא שעתא לאתרייהו, וסליקו ריחין.

וַעֲשׂוּ הָיָה מַעֲלָה אֶת אוֹתָם הַלְבוּשִׁים לְרִבְקָה, וּבָהֶם הָיָה יוֹצֵא וְצָד צִיד, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא לָקַח אוֹתָם, וַיּוֹצֵא לַשָּׂדֶה וְהִתְעַכֵּב שָׁם. וּכְשֶׁעָשׂוּ הָיָה לִבָּשׁ אוֹתָם, לֹא הָיוּ מַעֲלִים רֵיחוֹת כָּלָל. כִּיּוֹן שִׁיעֲקֹב לָבֹשׁ אוֹתָם, אִזְ שָׂכָה הָאֲבֹדָה לְמִקּוֹמָהּ וְהִעֲלוּ רֵיחוֹת, מִשּׁוּם שִׁיפִּיּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה יָפִיּוֹ שֶׁל אָדָם, וּמִשּׁוּם כֶּךָ חֲזָרוּ בַּשָּׂעָה הַהִיא לְמִקּוֹמָם וְהִעֲלוּ רֵיחוֹת.

טקסט הזהור

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שׁוּפְרִיָּה דִּיעֲקֹב (הוּה) דְּאִיהוּ שׁוּפְרִיָּה דְּאָדָם אִיף אַפְשָׁר, וְהָא תַנִּינָן, תַּפּוּחַ עֲקָבוֹ דְּאָדָם הָרֹאשׁוֹן, מִכְּהָה גִּלְגָּל חֲמָה. וְאִי תִימָא דְכֶּךָ הָיָה יַעֲקֹב. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי הָכִי הָיָה, בְּקִדְמִיתָא עַד לֹא חָב אָדָם הָרֹאשׁוֹן, לֹא הָיוּ יְכָלִין כָּל בְּרִיין לְאַסְתַּכְּלָא בְּשׁוּפְרִיָּה. כִּיּוֹן דְּחֲטָא, אֲשֶׁתַּנִּי שׁוּפְרִיָּה וְנִתְמַאָּה רֹמִיָּה וְאִתְעַבִּיד בַּר מֵאָה אַמִּין. וְתָא חֲזִי, שׁוּפְרִיָּה דְּאָדָם הָרֹאשׁוֹן, רָזָא אִיהוּ, דְּמַחֲימְנוּתָא עֲלָאָה תִלָּיָא בְּהֵוָה שׁוּפְרָא, וּבְגִין כֶּךָ, (תַּהֲלִים צ) וְיָהִי נָעָם יִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ. וּכְתִיב, (תַּהֲלִים כו) לַחֲזוֹת בְּנָעָם יִי, וְדָא הוּא שׁוּפְרִיָּה דִּיעֲקֹב וְדַאי, וְכָלָא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יָפִיּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב [הִיָּה] שֶׁהוּא יָפִיּוֹ שֶׁל אָדָם אִיף אַפְשָׁר? וְהִרִי שְׁנִינּוּ, תַּפּוּחַ עֲקָבוֹ שֶׁל אָדָם הָרֹאשׁוֹן מִכְּהָה גִּלְגָּל חֲמָה, וְאִם תֹּאמַר שֶׁכֶּךָ הָיָה יַעֲקֹב? אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי שֶׁכֶּךָ הָיָה. בְּרֹאשׁוֹנָה טָרָם חֲטָא אָדָם הָרֹאשׁוֹן, לֹא הָיוּ יְכוּלִים כָּל הַבְּרִיּוֹת לְהִסְתַּכֵּל בִּיפִּיּוֹ. כִּיּוֹן שֶׁחֲטָא, הִשְׁתַּנָּה יָפִיּוֹ וְרֹמּוֹ הִנָּמָה, וְנִעֲשָׂה בֶּן מֵאָה אַמּוֹת. וְכֹא וְרָאָה, יָפִיּוֹ שֶׁל אָדָם הָרֹאשׁוֹן הוּא סוּד, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה תִּלְוִיָּה בִּיפִי הַהוּא, וּמִשּׁוּם כֶּךָ (תַּהֲלִים צ) וְיָהִי נָעָם ה' אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּכְתוּב (שִׁם כו) לַחֲזוֹת בְּנָעָם ה'. וְזֶהוּ וְדַאי יָפִיּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וְהַכֹּל הוּא סוּד עֲלִיּוֹן.

וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. תָּא חַזִּי, וַיִּרַח אֶת רֵיחַ הַבְּגָדִים לֹא כְּתִיב, אֲלֵא רֵיחַ בִּגְדָיו. כִּמָּה דָּאֵת אָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלֶמָּה נּוֹטָה שָׁמַיִם כִּי־רִיעָה. דְּכַר אַחַר (נ"א דא הוא) וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. דְּכִינּוֹן דְּאַלְבִּישׁ לֹון יַעֲקֹב, סְלִיקוּ רֵיחִין בְּהֵי־יָא שְׁעָתָא, וְעַד דְּלֹא אָרַח (דאֵרַח) רֵיחִין דְּלְבוּשִׁיָּה, לֹא בְּרַכִּיָּה, דְּהָא כְּדִין (לא) יָדַע דְּאֵת־חַזִּי הוּא לְאַתְּבָרְכָא, דְּאִי לֹא אֵת־חַזִּי לְאַתְּבָרְכָא, לֹא סְלִיקוּ כָּל הַנִּי רֵיחִין קִדִּישִׁין בְּהֵי־יָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. (בראשית כז) וַיֹּאמֶר רָאָה רֵיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ יִי. (ק"ב ע"ב) וַיֹּאמֶר, מְלָה סְתִים הוּא. אֵית דְּאֵמְרֵי שְׂכִינְתָּא הָוֹת, וְאֵית דְּאֵמְרֵי יִצְחָק הָוֵה. כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ יִי, מֵאֵן שְׂדֵה, דָּא שְׂדֵה (רמ"ט ע"ב) דְּתַפּוּחִים. שְׂדֵה דְּאַבְהֶן עֲלָאִין (חמידי) סְמִיכוּ לִיָּה וּמִתְקַנִּין לִיָּה.

תרגום לעברית

וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. בֹּא רָאָה, וַיִּרַח אֶת רֵיחַ הַבְּגָדִים לֹא כְּתוּב, אֲלֵא רֵיחַ בִּגְדָיו, כִּמּוֹ שְׁנֵאֲמַר (שם קד) עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלֶמָּה נּוֹטָה שָׁמַיִם כִּי־רִיעָה. דְּכַר אַחַר [זה הוא] וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ - שְׁכִינּוֹן שְׁהִלְבִּישׁ אוֹתָם יַעֲקֹב, הָעֵלוּ רֵיחוֹת בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה. וְעַד שְׁלֹא הָרִיחַ [שהריח] אֶת רֵיחַ לְבוּשׁוֹ לֹא בִּרְךְ אוֹתוֹ, שְׁהָרִי אֹז [לא] יָדַע שְׁהוּא רָאוּי לְהִתְבָּרֵךְ. שְׁאֵם לֹא רָאוּי לְהִתְבָּרֵךְ, לֹא הָיוּ עוֹלִים כָּל הָרֵיחוֹת הַקְּדוּשִׁים הָלְלוּ עִמּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. וַיֹּאמֶר רָאָה רֵיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ ה'. וַיֹּאמֶר - דְּכַר נְסִתָּר הוּא. יֵשׁ אוֹמְרִים שְׁהִיתָה הַשְּׂכִינָה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שְׁיִצְחָק הָיָה. כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ ה' - מִי הַשְּׂדֵה? זֶה שְׂדֵה הַתַּפּוּחִים, הַשְּׂדֵה שְׁהָאֲבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים [חומדים] סוֹמְכִים אוֹתוֹ וּמִתְקַנִּים אוֹתוֹ.

וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירוֹשׁ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל (פֶּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר) תָּא חֲזִי, (תְּהֵלִים קכ) שִׁיר הַמַּעֲלֹת אֶל יְיָ בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. כַּמָּה שִׁירִין וְתוֹשְׁבָחוֹן אָמַר דָּוִד מֶלֶכָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָלֹא בְּגִין לְאַתְקִנָּא דְרַגְיָה וּלְמַעַבְדַּ לִּיהָ שְׁמָא, כַּמָּה דְאַתְ אָמַר, (שְׁמוּאֵל ב' ח) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם, וְשִׁירְתָּא דָּא אָמַר (ס' א' ל' ג' לִיהָ) כִּד חָמָא עוֹבְדָא דָּא לִיעֲקֹב (ס' א' דִּיעֲקֹב).

תרגום לעברית

וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירוֹשׁ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוּהוּ, אֲבָל [פֶּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר] בֹּא רֵא, שִׁיר הַמַּעֲלֹת אֶל ה' בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. כַּמָּה שִׁירֹת וְתוֹשְׁבָחוֹת אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל כְּדִי לְהִתְקִין אֶת דְּרָגָתוֹ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל ב' ח) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם. וְהַשִּׁירָה הַזֹּאת אָמַר [לוֹ] כְּשֶׁרָאָה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה לִיעֲקֹב [שֶׁל יַעֲקֹב].

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קמ"ג ע"א) ◆

טקסט הזוהר

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יַעֲקֹב אָמַר שִׁירְתָּא דָּא (דְּהָא), בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר לִיהָ אֲבֹי, (בְּרַאשִׁית כז) גִּשָּׂה נָא וְאֶמְשָׁךְ בְּנֵי הָאֵתָה זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ אִם לֹא, כְּדִין (ד' א' בְּגִין) דְּהָהּ (הוּהָ)

תרגום לעברית

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יַעֲקֹב אָמַר הַשִּׁירָה הַזֹּאת [שְׁהָרִי] בְּשַׁעֲתָא שֶׁאָמַר לוֹ אָבִיו גִּשָּׂה נָא וְאֶמְשָׁךְ בְּנֵי הָאֵתָה זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ אִם לֹא. אִזּוֹ [מִשּׁוּם] שֶׁהָיָה [הִיָּה] יַעֲקֹב בְּצִרְתָּהּ גְּדוּלָּה, שֶׁפָּחַד שֶׁאָבִיו יִפְרִי אוֹתוֹ וַיִּוָּדַע לִפְנָיו. מַה כְּתוּב? וְלֹא הִפְרִיחוּ כִּי הָיוּ יָדָיו כְּיָדֵי עֲשׂוֹ אָחִיו שְׁעֵרָת וַיִּבְרָכֶהוּ. אִזּוֹ אָמַר, אֶל ה' בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. ה' הִצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שָׁקֶר

מלשון רמיה. זוהי הדרגה שעשו שרוי בה, שהיא שפת השקר [מה הוא]. שפת שקר, בשעה שהביא אותו הנחש קללות על העולם, ובהתחכמות ובעקמימות הביא קללות, שהתקלל העולם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.
מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5
עיצוב הדף: זוהר היומי.